

4 Regionaal

Verhaal van de dag

Het begon met een open dag van ESA/Estec, het ruimtevaartcentrum in Noordwijk. Net als in recente jaren was de belangstelling zo'n dertig jaar geleden zo groot dat al snel de wens ontstond voor een bezoekerscentrum. Space Expo kreeg aan de Keplerlaan een eigen toonzaal. Niet alleen om alle successen in beeld te brengen, maar ook om de invloed van alle ruimtereizen op ons dagelijkse leven te laten zien. Op 29 juni bestaat Space Expo 25 jaar.

Verhaal van de ruimtevaart in woord en beeld

Peter van der Hulst
p.van.der.hulst@hollandmediacombinatie.nl

Noordwijk * De historie van Space Expo is eigenlijk in een blik gevangen. De tafel waaraan directeur Rob van den Berg van het bezoekerscentrum voor de ruimtevaart plaatsneemt, is bezaaid met handtekeningen van astronauten en kosmonauten die Noordwijk in het verleden aandedden. Op de achtergrond hangt een foto van de opening van Space Expo door toenmalig koningin Beatrix en haar zoon prins Friso. Van den Berg praat met ontzag over het overleden lid van de Koninklijke familie. „Hij was, als een van de twee directeuren van TNO ruimtevaart, onze ruimtevaartprins.”

Als pleitbezorger van een voornaam Nederlandse rol in het Europese programma zou Friso's handtekening niet op de tafel hebben misstaan, maar die eer is alleen aan ruimtevaarders voorbehouden. Tussen illustere namen als Neil Armstrong, John Glenn en Edwin 'Buzz' Aldrin staan de parafen van de in Zeeland opgegroeide Lodewijk van den Berg, Wubbo Ockels en André Kuipers. „Voor ons zeker een inspirerende tafel. Bezoekers kunnen zo goed zien hoeveel astronauten er zijn en hoeveel nationaliteiten zij vertegenwoordigen. Deze oogst is dan nog een fractie. Want van de ongeveer zeshonderd ruimtevaarders heeft zo'n tien procent

Space Expo in Noordwijk viert 25-jarig bestaan

hier zijn handtekening gezet.” Lopen de bezoekers de expositieruimte in dan kunnen zij zien waaraan de ruimtereizigers en minstens zo belangrijk een contingent aan wetenschappers bijdragen. Zo staan er replica's van de Apollo 11 maanlander en de Ariane-raket, kunnen modules van het internationale ruimtestation ISS worden betreden en herbergt de zaal een Sojoez-simulator. In de capsule kan in drie minuten tijd de vlucht en landing van Kuipers worden beleefd. Elders wordt de

Directeur Rob van den Berg bij de ingang van Space Expo in Noordwijk.

werking uitgelegd van de satellieten die in een baan om de aarde zijn gebracht, of wordt van alles verteld over de twee ruimtereizen van André Kuipers en is er een echt stukje maan. „Negentig procent van de collectie hebben we in bruikleen van ESA/Estec”, zegt Van den Berg. De expositie heeft, zeker na de veelomvattende herinrichting in 2005, een eigentijdse uitstraling gekregen. „Het design is donkere

met lichtpunten. Net alsof de bezoeker door de ruimte loopt. De tentoonstelling is ook veel interactiever geworden. Om herhalingsbezoek te stimuleren, vervangen we elk jaar bewust onderdelen. De mensen die vaker komen, zijn toch onze ambassadeurs. Je wilt hun het liefste telkens iets nieuws kunnen presenteren.” Noem Space Expo vooral geen museum. Van den Berg: „Dat belicht in veel gevallen het verleden,

Vertrouwen in komst Sojoez Kuipers

Noordwijk * De Sojoez-capsule waarmee André Kuipers op 1 juli 2012 na zijn maandenlange ruimtereis op de steppen van Kazachstan terugkeerde, valt waarschijnlijk volgend jaar te bewonderen in Noordwijk. De onderhandelingen met de Russische autoriteiten lopen al geruime tijd. Makkelijk gaat dat niet. Na een aantal politieke incidenten

in het Nederland-Ruslandjaar bereikten de verhoudingen een dieptepunt na het neerhalen van vlucht MH17. Toch heeft directeur Rob van den Berg er goede hoop op dat de capsule binnen een jaar in Nederland kan zijn. „De contracten moeten nog worden ondertekend. Daarna duurt het nog zes tot negen maanden voordat de capsule weer helemaal is opge-

bouwd.” Hoeveel de capsule kost, laat Van den Berg in het midden. Een gala om de aankoop mogelijk te maken, leverde onlangs bijna een ton op. Space Expo heeft grootse plannen met het pronkstuk. „Het is een kapstok om te laten zien wat de ruimtevaart doet. Het moet een mooie, grote, interactieve expositie worden”, aldus Van den Berg.

FOTO HIELCO KUIPERS

wij laten juist het heden en de toekomst zien”. Toch wordt de historie geenszins vergeten. „We trekken een divers publiek. Veel ouderen die de maanlanding nog hebben meegemaakt, willen dat nog eens opnieuw meemaken. Met jongeren richten we ons op educatie. Zo krijgen we schoolklassen op bezoek, maar zij pikken ook veel op tijdens een leuke dag. Zoals een collega het ooit noemde: 'Educatie fietst mee op de bagagedrager van de fun'.”

Space Expo gaat veel verder dan een verzameling attributen. Van den Berg: „We plaatsen zaken in hun context, laten zien hoe ontwikkelingen uit de ruimtevaart hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de maatschappij. Kijk om je heen naar alle mogelijkheden op het gebied van communicatie of navigatie. Dankzij technologieën uit de ruimtevaart is nu precisielandbouw mogelijk. Met behulp van drones worden droge van de natte stukken land onderscheiden, zodat daar bij het sproeien rekening mee kan worden ge-

'Educatie fietst op de bagagedrager van de fun mee'

houden. Veel satellietdata zijn openbaar. Slimme ondernemers gebruiken die bijvoorbeeld om dijken te monitoren. Het heeft geleid tot veel nieuwe technieken en nieuwe materialen.” Maar één verhaal kan worden ontkracht. De technologie waar Tefal gebruik van maakt is niet het gevolg van de ruimtevaart, het zijn juist de spacewetenschappers die de kennis van de pannenfabrikant hebben toegepast. Zo is Space Expo er om wel meer misverstanden uit de wereld te helpen. „Er is een groot gebrek aan kennis over de ruimtevaart. Tegenstanders roepen dat het miljarden kost vanwege de vreselijk dure vuurpijlen die in de lucht worden

geschoten. Maar elke euro die in de ruimtevaart wordt gestoken, levert uiteindelijk vijf euro op, bijvoorbeeld aan nieuwe technologieën.” Space Expo ziet het daarom als een belangrijke taak om publiek, maar vooral ook politiek voor te lichten. Vooral ook omdat ruimtereisisme voor de gewone burger heel dichtbij komt. „Jij en ik gaan dat nog mee maken.”

Als het een beetje meezit dan beleef Van den Berg als directeur ook nog een andere 'reis'. Zo worden er verkennende gesprekken gevoerd over een nieuw onderkomen van Space Expo. Het bezoekerscentrum komt dan onder één dak te zitten met een congressentrum, een planetarium, een educatieruimte en een plek waarin industrie en politiek elkaar kunnen ontmoeten. Hoe groot de kans is dat het gebouw er komt, kan Van den Berg nu niet inschatten. Het is en blijft ruimtevaart. Vaak biedt die een fraai venster op de toekomst, maar lang niet alles kan worden voorspeld.

Scholieren te gast bij Space Expo.

Een jonge bezoeker kijkt naar de maanlander.

André Kuipers geeft uitleg over zijn ruimtepak.

zijn ruimtepak.

ARCHIEFFOTO ANP

Voor slechts 25 dubbeltjes naar het bezoekerscentrum

Noordwijk * Op de 25ste verjaardag kunnen lezers van deze krant voor 25 dubbeltjes naar het bezoekerscentrum van de ruimtevaart. Via www.leidschdagblad.nl/acties kunnen belangstellenden zich aanmelden. Het gereduceerde bedrag van 2,50 euro - normaal 11 euro - voor een toegangskaartje geldt alleen op maandag 29 juni. Op de website kan gekozen worden uit drie tijdvakken: tussen

11.00 en 14.00 uur, tussen 14.00 en 17.00 uur of tussen 17.00 en 20.00 uur. Space Expo haakt zelf ook met bijzondere campagnes in op het jubileumjaar. Zo komt er een actie die verwijst naar Valeri Poljakov, de kosmonaut die met 437 dagen een duurrecord in de ruimte vestigde. Informatie over het bezoekerscentrum of speciale acties valt te lezen op www.space-expo.nl.